

И.П.И
Институт за пазарна икономика

Преглед на зърнените пазари

МЕСЕЧЕН БЮЛЕТИН

август, 2012

брой 2

БЮЛЕТИНЪТ СЕ ИЗДАВА С ПОДКРЕПАТА НА ФОНДАЦИЯ „АМЕРИКА ЗА БЪЛГАРИЯ“

ОБЩ ПРЕГЛЕД

След скока на цените на царевицата през юли, фючърсите с доставка през септември се успокоиха на нива от около USD 8 за бушел. Пазарът като че ли беше изконсумирал очакванията за понижена прогноза на американското министерство на земеделието (US Department of Agriculture, USDA) в месечния доклад за август.

При цените на пшеницата възходящия тренд от миналия месец претърпя известен корекция в началото на август. След шест поредни сесии, в които фючърсите на черноморската пшеница с доставка през септември, търгувана в Чикаго, се задържаха на пикови нива от USD 310/тон, в края на първата седмица на август отбелязаха слабо понижение до USD 308/тон.

Причината за това може да се търси както в малко по-добрите прогнози за реколтата в САЩ, Канада и Украйна, така и в разгара на жътвената кампания в Северното полукълбо, която увеличи предлагането. Известно влияние върху цената на пшеницата има и разсейването на слуховете, че Русия се готви да въведе забрана за износ.

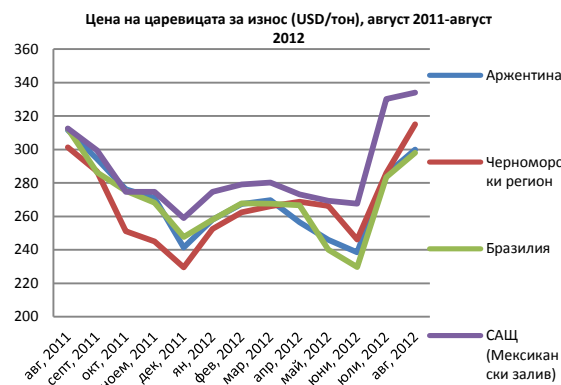
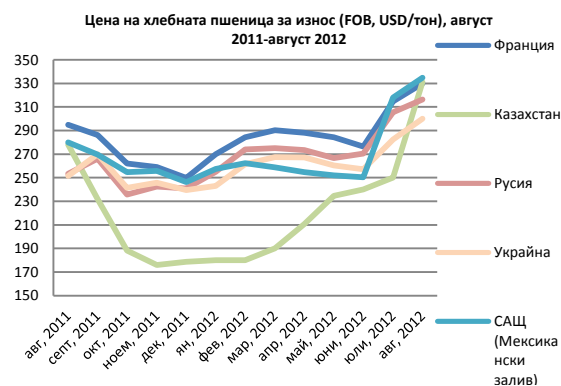
Въпреки това укротяването на пшеницата може да се окаже само временно. Последните данни на USDA показват, че световният баланс продължава да се влошава, като августовската прогноза е за спад от над 32 млн. тона спрямо миналата година и понижение на крайните запаси с близо 20 млн. тона.

Допълнително цената на пшеницата може да получи тласък от очакванията за нов въз-

Котировки на Чикагската стокова борса

СВОТ пшеница (фючърси)	10.08	16.07	промяна
Септември	885,25	884,50	0%
Декември	901,25	897,75	0%
Март	910,75	903,75	1%
СВОТ царевица	11.07	11.06	промяна
Септември	800,00	776,75	3%
Декември	809,25	772,50	4,7%
Март	812,00	772,50	5,1%
СВОТ соя	11.07	11.06	промяна
Август	1709,50	1633,75	4,6%
Септември	1673,25	1609,50	3,9%
Ноември	1643,75	1590,50	3,3%

Източник: CME

Източник: FAO, <http://www.kazakh-zerno.kz/>, <http://www.sovecon.ru>

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

ходящ тренд при царевицата и трайно задържане на по-високи нива. Прогнозата на USDA за цената на пшеницата през пазарната 2012/13 е ревизирана нагоре в диапазона USD 7,60-9,00 за бушел, а на царевицата - до USD 7,50-8,90. По други оценки обаче, при настоящото предлагане е нужна цена от USD 9,85 до 11 за бушел (USD 433/тон), за да се балансира търсенето. Подобен сценарий би означавал и съответно поскъпване на пшеницата в диапазона USD 10-12, която от известно време се разглежда като потенциален заместител за фураж.

ИЗБРАНИ ПАЗАРИ

САЩ: Продължителните жеги в САЩ заличиха и малкото останал оптимизъм за спасяване на царевичната реколта. USDA понижи прогнозата си за средните добиви в страната до 123,4 бушела/акър при 146 преди месец. Това означава 13% по-слаба реколта спрямо миналата година. Според някои анализатори обаче това е оптимистична оценка и USDA по-скоро се опитва да омекоти възможна паника на пазарите на суровини, заради очертаващата се хранителна криза. Падналите дъждове на някои места не повлияха на царевицата, където процесите вече са необратими, но вдъхнаха известна надежда за подобряване на ситуацията при соята.

Прогнозите за добива на соя също са понижени до 36,1 бушела/акър.

Всички очаквания са износът на царевица от САЩ да спадне значително. По-високи разходи и ревизия на разчетите ще се наложат и на производителите на биоетанол и животновъдите, при които негативните ефекти от високите цени на

фуража се очаква да създадат най-голямо напрежение.

Европа: Франция ревизира очакванията си за реколтата от пшеница в посока нагоре спрямо юлската прогноза до 36,7 млн. тона спрямо 35,9 млн. тона. Очакванията добив при царевицата е 15,4 млн. тона, а при ечемика – 11,3 млн. тона. Износът на пшеница през Руан нарасна в пъти през първата седмица на август, движен от поръчки от северна Африка.

Унгария обяви добив на пшеница от 3,95 млн. тона при ожънати 98% от площите. За сравнение, реколтата през изминалата пазарна година е била 4,13 млн. тона. За вътрешно потребление се очаква да отидат 1,2 млн. тона, а за фураж – 1 млн. тона. Останалите близо 1,8 млн. тона ще отидат за износ.

Русия: Очаква се реколтата от зърно в Русия да достигне 78 млн. тона, от които 43-45 млн. тона пшеница през пазарната 2012-13 г, но това може да се окаже оптимистична оценка. За сравнение, реколтата през изминалата година е била 94 млн. тона и 56,2 млн. тона пшеница. По време на сушата преди две години, страната доби 60,9 млн. тона, от които 41,5 млн. тона пшеница.

Официалните данни е вероятно да са под прогнозните заради очакваното укриване на част от реколтата от производителите с цел да получат помощ от страна на държавата.

Заради растящите цени на пшеницата се очаква цената на хляба в Русия да се повиши с между 5 и 10%.

През тази година се очаква износът на пшеница да спадне до 11 млн. тона при

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

21,3 млн. тона през миналата. Русия е изнесла малко над 2 млн. тона зърно през юли по данни на министерство на земеделието. Износът през август се очаква да бъде около 2,6 млн. тона.

Украйна: Заедно с преходните запаси общото предлагане на зърно се очаква да достигне 58 млн. тона през настоящата пазарна година, при вътрешно търсене от 28 млн. тона. Тазгодишната реколта се изчислява на около 45 млн. тона. Прогнозата за добива на пшеница е ревизирана нагоре с 2 млн. тона до 13 млн. тона.

Украйна се подготвя активно за есенна сеитба. Близо 6 млн. ха са подготвени за есенници при 5,6 млн. ха през миналата година.

Казахстан: Казахстан е на път да се откаже от износа през Черно море. Тази година може да бъде последната, в която казахстанско зърно се превозва през Русия. Страната очаква пускането в експлоатация на железопътната връзка между Грузия и Турция. Зърното ще се превозва до пристанище Актау, след което през Каспийско море, Азербайджан и Грузия до Турция.

Очертава се дори по-слаба от очакваната реколта на пшеница до 11 млн. тона, което е на половина от миналогодишната.

Румъния: Жегите в Румъния застрашават сериозно реколтата от царевица. Очакванията са за спад с над 1/3-а на добивите спрямо миналата година, или 7,5 млн. тона. Реколтата от слънчоглед се очертава с над 20 на сто по-слаба до 1,4 млн. тона.

БЪЛГАРИЯ

Жътвата при пшеницата приключи при среден добив от малко над 4 тона/ха, като реколтата се изчислява на близо 4,2 млн. тона.

След сделки от порядъка на 450-460 лв./тон в средата на юли, пазарът се успокои и при понижено търсене в началото на август цената се придвижи надолу до 410-430 лв/тон. По данни от производители, в Северна-централна и Североизточна България през седмица 6-10 август пшеницата се е търгувала между 420 и 430 лв/тон.

Ечемикът също е прибран при приблизителни добиви от 3,5 тона/ха. Реколтата се изчислява на около 650 хил. тона.

Царевицата е пострадала от горещините, като в цялата страна се очакват по-ниски добиви със средно 30-35%. На някои места жътвата е започнала, като по първоначални оценки се очакват средни добиви около 3,5-4 тона/ха. Прогнозата ни при най-песимистичния сценарий е за реколта от 1,5 млн. тона, а при оптимистичен – 1,85 млн. тона. Има запитвания за покупка на царевица от новата реколта на цена от 450 лв./тон.

Загубите при слънчогледа варират значително в различните области на страната. Средно се изчисляват на около 20%, като очакваните добиви са в широк диапазон – от 1 тон/ха до 1,8-2,2 тона/ха. Има регистрирани запитвания на цени от 900 лв/тон.

Прогнозата за времето до 22 август показва задържане на температурите в диапазона 22-26 градуса с тенденция за постепенно

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

покачване в края на периода. Не се очакват значителни валежи. Единствено слаби превалявания ще има в Североизточна България и по Черноморието в периода 18-19 август.

Пшеница	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	198	197,6	695,2	662,8	146,4	135,7	153,9	135,2	695,6	683,3	197,6	177,2
САЩ	23,5	20,2	54,4	61,7	3,1	3,5	28,6	32,7	32,2	33,8	20,2	19,0
ЕС-27	11,8	13,5	137,4	132,9	7,2	6,0	16,4	17,0	126,5	124,5	13,5	10,9
Русия	13,7	10,5	56,2	43	0,1	0,2	21,6	8	38,0	37,2	10,5	8,5
Украйна	3,3	5,3	22,1	15	0,1	0,1	5,3	6	15	12,3	5,3	2,1
Казахстан	2,9	6,6	22,7	11	0	0	11	7	8	7,5	6,6	3,1
Канада	7,2	5,0	25,3	27,0	0,5	0,4	17,5	19,5	10,4	7,9	5,0	5,1
Австралия	8,8	7,7	29,5	26	0,1	0,1	24	21,0	6,7	6,7	7,7	6,1
Китай	59,1	58,5	117,9	118	2,9	2	1	1	120,5	122	58,5	55,5

Царевица	Начални запаси		Производство		Внос		Износ		Потребление		Крайни запаси	
	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13	2011/12	2012/13
Светът	127,5	136	876,8	949	95,2	88,5	101,3	92,8	868,4	861,6	136	123,3
САЩ	28,6	25,9	313,9	273,8	0,6	1,9	39,4	33,0	277,9	252,1	25,9	16,5
ЕС-27	4,9	6,1	65,4	61,5	6,3	3	3,2	1,0	67,3	65,5	6,1	4,2
Украйна	1,1	1,2	22,8	21	0,1	0,1	14,5	12,5	8,3	8,5	1,2	1,3
Бразилия	10,3	15,9	72,8	70	0,8	0,8	14	14	54	56	15,9	16,7
Аржентина	4,1	1,4	21	28	0	0	16	18,5	7,7	8,8	1,1	2,2
Китай	49,4	59,1	192,8	200	5	2	0,1	0,2	188	201	59,1	59,9

Източник: WASDE, числата са в млн. тона; данните за 2012/13 са към м. август

Прогноза за времето 14-22 август										
		Добрич	Варна	Русе	Велико Търново	Плевен	Монтана	Пловдив	Стара Загора	Бургас
14.август	средна температура	21	22,7	21	22	22	22,8	25,3	22,2	25
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15.август	средна температура	21,5	22,5	21,5	22,2	22	23	25,2	22,2	24,3
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16.август	средна температура	22,8	22,8	23	22,7	23,2	24,2	25,8	22,5	24,5
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17.август	средна температура	23	23	24,8	24,2	24	24,5	25,3	23,3	24,5
	дъжд (мм)	1	1	0	0	0	0	0	0	0
18.август	средна температура	23,2	23,3	24,7	23,7	24,3	25,2	25,2	23,2	24,7
	дъжд (мм)	1	2	2	0	0	0	0	0	1
19.август	средна температура	22,5	23	24,2	23	24,3	24,5	24,5	22,2	23,8
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20.август	средна температура	23,7	23,5	25,5	24,7	25,5	26	25,3	23,7	24,5
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
21.август	средна температура	25,2	24,5	27,3	26,2	26,8	26,2	26,8	25,2	24,2
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
22.август	средна температура	25	24,5	27,3	26,8	27,5	26,7	27,7	26	25
	дъжд (мм)	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Източник: weather-forecast.com

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.

За контакти:

Николай Вълканов, икономист

Институт за пазарна икономика

София, бул. „Патриарх Евтимий“ 22, ет.3

тел.: (2) 952 62 66

e-mail: nikolay@ime.bg

www.ime.bg

Информацията в този документ се основава на източници, които считаме достатъчно надеждни, но за чиято точност и изчерпателност не гарантираме. Изказаните мнения и направените прогнози не са препоръка за инвестиция и могат да бъдат обект на последващи изменения.